

Oracolul din Delfi

Amplasat in centrul Greciei, la nord de Golful Corint, sanctuarul lui Apollo din Delfi a constituit, vreme de secole, cel mai cautat si mai vestit oracol al lumii antice.

Pozitionarea sa in centrul anticei Elade, dar mai ales influenta spirituala si conotatiile magice pe care oracolul le-a exercitat in constiinta oamenilor au facut ca orasul de la poalele Muntelui Parnasos sa fie considerat, la acea vreme, “omphalos”, adica centrul lumii. In legatura cu aceasta, mitologia greaca relateaza ca Zeus, in primele zile ale creatiei, a lasat sa zboare spre inaltimi, de la ambele capete ale Universului, doi vulturi. Locul de intalnire a acestora, de deasupra stancilor numite Phadriade (“Stralucitoarele”), Trandafirul si Inflacarata, de pe Muntele Parnasos, a fost considerat punctul central al lumii.

Desi oracolul este asociat de cele mai multe ori cu numele lui Apollo, este de consemnat faptul ca sanctuarul din Delfi a fost inaltat pe ruinele unui templu al zeitei Geea, Mama a Pamantului, care era pazit de sarpele Python. Apollo, fiul lui Zeus, a ucis sarpele cu sagetile sale, asigurandu-si dominatia asupra intregii regiuni. Transferul puterii de la Geea la Apollo semnifica triumful conceptiei patriarhale, importata probabil de la doriene, care au inlocuit organizarea maritala specifica civilizatiei mediteraneene timpurii.

Un oracol pentru toata lumea

Sanctuarul lui Apollo se impune din ce in ce mai pregnant in viata religioasa a antichitatii, devenind, din sec. al. VIII-lea i.Hr., cel mai influent si prestigios centru spiritual al Eladei. Punctul culminant al oracolului a fost marcat intre 595-586 i.Hr., in timpul asa-numitului “Razboi Sfânt”, cand regiunea Delfi a devenit parte a unei federatii de 12 triburi din nord-estul Greciei, administrata de Liga Amfictionica. In 595 i.Hr., Liga a intervenit, ajutata de Athena si Sicyon, pentru a apara Delfi de ambitioasele nazuinte ale orasului rival Krissa, care dorea controlul absolut al zonei. Pentru a comemora victoria, Liga a instituit primele Jocuri Pythice, similare cu cele de la Olimpia, organizate din patru in patru ani si constand in concursuri atletice si muzicale, numite astfel dupa Pythia, preoteasa oracolului. Timp de peste o mie de ani, pana in sec. al IV-lea d.Hr., oamenii din intreaga Grecia, dar si din alte zone, veneau la Delfi pentru a intreba oracolul despre afaceri, casatorii, cultivarea pamantului, calatorii. Sunt de amintit in acest sens solicitarile adresate oracolului de Iason, conducatorul expeditiei Argonautilor spre Marea Neagra in cautarea “Lanii de Aur” sau de catre Cressus, regele Lydiei, inaintea razboiului cu persii.

Prezicatoarea antichitatii

Pythia, preoteasa, era o taranca ce trebuia sa aiba peste 50 de ani si sa duca o viata fara pata. Ritualul prevedea ca preoteasa si solicitantii sa se purifica in apele izvorului Castalia de la poalele Muntelui Parnasos, apoi, pentru a constata daca zeul era dispus sa vorbeasca prin gura Pythiei, o capra alba era stropita cu apa rece. Daca animalul tremura din tot corpul era semn bun si intrebarea era adresata oracolului. Preoteasa isi continua apoi drumul impreuna cu solicitantii, pana in sanctuarul interior, trecand prin fata mormantului lui Dionysos pentru a bea apa sfintita de la izvorul Cassotis. Cu capul dat pe spate, urcata

pe un trepied de bronz, si mestecand frunze de dafin, Pythia intra in transa si transmitea raspunsul lui Apollo prin sunete nearticulate, talmacite de preoti.

La inceputul sec.I d.Hr. oracolul intra in declin. Ultimul raspuns mentionat documentar a fost din anul 362 d.Hr., cand imparatul roman Iulian Apostolatul trimite soli pentru a o consulta pe Pythia, care pronunta ultimul sau oracol: "Mergeti si spuneti regelui ca frumoasele vremuri s-au dus, ca Apollo nu mai are nici acoperis, nici dafin, sa pronunte oracolo si ca apa izvorului guraliv a secat". Oracolul dispare dupa 381, cand Teodosiu I interzice cultele pagane. Cu timpul, sanctuarul este distrus si se preface intr-un camp de ruine.

Readucerea la lumina a sanctuarului

In 1892, o echipa de arheologi francezi a reusit sa obtina de la Guvernul Greciei permisiunea de a readuce la lumina sanctuarul lui Apollo. Satul Castri, edificat in Evul Mediu pe locul templului din Delfi, a fost stramutat piatra cu piatra, chiar impotriva vointei locuitorilor sai. Arheologul Theophile Homolle a dat prima lovitura de cazma in 1892. Mai intai au trebuit inlaturate cele 19 secole de moloz pentru ca, dupa cateva luni, sa apara primele coloane, pietre cioplite si statui.

Astazi, ruinele vechiului templu sunt accesibile publicului, ansamblul arheologic de la Delfi cuprinzand, pe langa sanctuarul propriu-zis, un amfiteatru bine conservat, iar in partea superioara un stadion, cel mai probabil locul de desfasurare al Jocurilor Pythice.